



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 105/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., a. s., Č., zastúpenej advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 407/2011 z 2. novembra 2011 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 407/2011 z 2. novembra 2011.

2. Sťažovateľka uviedla, že 3. mája 2011 podala na Okresnom súde Čadca (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie predbežného opatrenia proti odporcovi M. H.– ... Sťažovateľka navrhla, aby bolo týmto predbežným opatrením zakázané odporcovi až do zaplatenia faktúr sťažovateľky nakladať s jeho nehnuteľným majetkom evidovaným na určených LV v katastrálnom území S., Katastrálnemu úradu v Ž. zakázané do zaplatenia faktúr sťažovateľky vykonať akýkoľvek zápis zmeny vlastníckych práv na nehnuteľnom majetku odporcu a zároveň aby bolo odporcovi nariadené, aby do 3 dní od doručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia zložil sumu 260 000 USD a 10 000 € do úschovy na okresnom súde. Okresný súd návrh sťažovateľky zamietol uznesením sp. zn. 8 Cb 15/2011 z 19. júla 2011. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd tak, že ho uznesením sp. zn. 13 Cob 407/2011 z 2. novembra 2011 potvrdil a sťažovateľku zaviazal nahradiť odporcovi trovy konania (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Krajský súd v napadnutom uznesení považoval za podstatné to, že sťažovateľka v návrhu na vydanie predbežného opatrenia a ani v priebehu konania nepreukázala existenciu nebezpečenstva bezprostredne jej hroziacej ujmy v prípade nenariadenia predbežného opatrenia.

3. Sťažovateľka s týmto názorom nesúhlasí a krajský súd v napadnutom uznesení podľa nej zaujal formalistický, reálny život ignorujúci právny názor. Sťažovateľka uviedla, že súdy v súvislosti s jej návrhmi na vydanie platobného rozkazu, ktoré už v minulosti tiež neúspešne podala, hľadajú argumenty na odmietnutie návrhov na vydanie predbežného opatrenia. Práve predbežné opatrenie je pritom spôsobilé zabezpečiť vymožitelnosť práva, a tým aj zabrániť platobnej neschopnosti subjektov zapríčinenej najmä nepoctivosťou niektorých obchodných partnerov.

4. Sťažovateľka preto navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej základné právo

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté uznesenie zruší a prizná jej právo na náhradu trov konania.

## II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci

predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

7. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením krajského súdu. Podľa krajského súdu totiž sťažovateľka nepreukázala nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá by mohla nastať v prípade nenariadenia predbežného opatrenia. Krajský súd sa preto stotožnil s uznesením okresného súdu z 19. júla 2011, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia. Podľa sťažovateľky krajský súd postupoval pri posudzovaní jej návrhu na vydanie predbežného opatrenia príliš formálne.

8. Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie

a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09). Z uvedeného hľadiska potom ústavný súd podrobil kontrole napadnuté uznesenie krajského súdu.

9. Ústavný súd nezistil v napadnutom uznesení žiadne pochybenia, ktoré by nasvedčovali tomu, že krajský súd sa nedostatočne zaoberal skutkovým stavom či obchodnou situáciou sťažovateľky. Právne závery krajského súdu nemožno v žiadnom prípade hodnotiť ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené, naopak, dôsledne vychádzajú z platnej procesnoprávnej úpravy inštitútu predbežného opatrenia, a sú teda úplne legitímne. V kontexte tejto právnej úpravy dospel krajský súd k názoru, že sťažovateľka neosvedčila druhú podmienku na vydanie predbežného opatrenia. Nemožno preto súhlasiť s názorom sťažovateľky, že krajský súd pri preskúmaní uznesenia okresného súdu z 19. júla 2011 postupoval s akýmsi „automatickým“ zámerom predbežné opatrenie nenariadiť. Nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom uznesení nezakladá sám osebe záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť ho svojím vlastným. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Z uvedeného dôvodu ústavný súd nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov týchto všeobecných súdov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné (obdobne I. ÚS 17/00, I. ÚS 93/08). Právny názor krajského súdu však takéto nedostatky rozhodne nevykazuje.

Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka by si primárne mala zabezpečiť ochranu svojich práv či nárokov z obchodno-právnych vzťahov podaním návrhu v občianskom súdnom konaní. Inštitút predbežného opatrenia v tejto súvislosti predstavuje až sekundárny nástroj, ktorého predpoklady sú presne v Občianskom súdnom poriadku určené. Ako

sťažovateľka uvádza, aj v minulosti bol jej návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý práve pre nepreukázanie požadovaných predpokladov. Podávaním týchto návrhov a následne opravných prostriedkov dochádza k plynutiu času, čo môže ohroziť nielen dokazovanie nárokov sťažovateľky, ale aj ich samotnú uplatniteľnosť z dôvodu plynutia premlčacích lehôt.

10. Ústavný súd preto nezistil žiadnu súvislosť medzi právami, ktorých ochrany sa sťažovateľka domáhala, a napadnutým uznesením krajského súdu. Vzhľadom na uvedené, ako aj na to, že obsahom týchto práv nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 88/07), dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

11. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. februára 2012